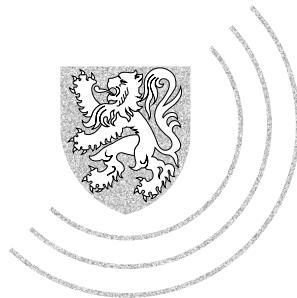

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **201** (2009-2010) – Nr. 5
ingediend op 12 januari 2010 (2009-2010)

Beleidsnota

Werk

2009-2014

Verslag

namens de Commissie voor Economie,
Economisch Overheidsinstrumentarium, Innovatie,
Wetenschapsbeleid, Werk en Sociale Economie
uitgebracht door de heer Johan Deckmyn en mevrouw Martine Fournier

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Patricia Ceysens.

Vaste leden:

de heer Robrecht Bothuyne, mevrouw Martine Fournier, de heren Jan Laurys, Koen Van den Heuvel;
de heren Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Chris Janssens;
de dames Patricia Ceysens, Lydia Peeters;
mevrouw Güler Turan, de heer Bart Van Malderen;
de heer Matthias Diependaele, mevrouw Helga Stevens;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Filip Watteeuw.

Plaatsvervangers:

de dames Sonja Claes, Kathleen Helsen, Griet Smaers, de heer Eric Van Rompuy;
de heer Pieter Huybrechts, mevrouw Katleen Martens, de heer Jan Penris;
mevrouw Fientje Moerman, de heer Herman Schueremans;
mevrouw Mia De Vits, de heer Peter Vanvelthoven;
de dames Vera Celis, Liesbeth Homans;
de heer Lode Vereeck;
mevrouw Elisabeth Meuleman.

Stukken in het dossier:

201 (2009-2010) – Nr. 1: Beleidsnota
– Nrs. 2 t.e.m. 4: Met redenen omklede moties

INHOUD

I. Toelichting door de minister.....	4
II. Bespreking	8

De Commissie voor Economie, Economisch Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid, Werk en Sociale Economie besprak de beleidsnota Werk 2009-2014, ingediend door de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport op haar vergaderingen van 12 en 19 november en van 8 december 2009. Tegelijkertijd werden de begrotingsontwerpen van de bevoegdheid Werk besproken (derde aanpassing van de begroting 2009 en begroting 2010). Dit verslag handelt enkel over de beleidsnota. Voor het verslag van de begrotingsbesprekingen verwijzen we naar het begrotingsverslag (zie *Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 15/4-E).

I. TOELICHTING DOOR DE MINISTER

Minister *Philippe Muyters* ontplooit in zijn beleidsnota een geïntegreerde visie op de arbeidsmarkt. Die visie heeft drie componenten: de versterking van de activering, competentieversterking en de stimulering van de vraag naar arbeid. Tweede accent van zijn beleid wordt de samenwerking met de beleidsdomeinen Economie, Onderwijs en Vorming, Inburgering en Welzijn, maar ook met de andere actoren op de arbeidsmarkt. Tot slot van zijn inleidende beschouwingen wijst de minister op de noodzaak van een heldere bevoegdheidsverdeling.

De minister vervolgt zijn presentatie met een omgevingsanalyse. Hij vertrekt van de Lisabondoelstellingen voor de arbeidsmarkt van 2010: een totale werkzaamheidsgraad van 70 percent, 60 percent voor vrouwen en 50 percent voor 55-plussers. Vlaanderen haalde in 2008 voor de drie normen respectievelijk 66,5 percent, 60,8 percent en 34,3 percent. Voor die laatste categorie loopt Vlaanderen ook ver achter bij het huidige EU-gemiddelde van 46,7 percent. De minister voegt er nog de werkzaamheidsgraad voor kortgeschoolden aan toe, die 53,3 percent bedraagt. Vlaanderen scoort wel goed met een jongerenwerkloosheid van 10,5 percent.

Vlaanderen ziet zichzelf graag als topregio. Welnu, in een clusteranalyse van 95 regio's kunnen er 23 aanspraak maken op die titel, maar Vlaanderen zit daar niet bij. Voor die categorie bedragen de drie werkzaamheidsgraden respectievelijk 73,9 percent, 68,9 percent en 59,2 percent, terwijl die voor kortgeschoolden 64,4 percent is. De gemiddelde jongerenwerkloosheid bedraagt voor die regio's 11,6 percent. In de tweede groep van 27 regio's zit Vlaanderen evenmin. Het duikt pas op in de derde groep en zit daarmee in de tweede helft van het klassement.

De topregio's zijn zoals meestal de Scandinavische landen maar er zitten ook heel wat Britse, Duitse en Nederlandse bij. In de tweede groep zitten naast andere buurregio's, grootsteden als Madrid en Parijs, evenals Letland en Litouwen. De enige troost is dat Wallonië en Brussel het nog slechter doen: zij zitten in de zesde en laatste groep, waarin de werkzaamheidspercentages voor de vier categorieën respectievelijk 53, 44, 36 en 46 percent bedragen. Hun gemiddelde werkloosheidsgraad draait rond 30 percent. Wallonië en Brussel delen die groep met Zuid-Italiaanse en Zuid-Spaanse regio's. Opvallend is ook dat de Oost-Europese landen sinds de vorige clusteranalyse naar de vierde en vijfde groep zijn gestegen.

De minister vindt dat Vlaanderen zich echter niet moet richten op de buurregio's maar wel op de topregio's. Zijn conclusies uit de omgevingsanalyse zijn de volgende. De Vlaamse werkzaamheidsgraad blijft te laag. Verder is er een structureel probleem op de arbeidsmarkt met de 55-plussers, de arbeidsgehandicapten en de niet EU-bevolking. De werkzaamheidsgraad van de laatste twee categorieën bedraagt respectievelijk 42 percent en 44 percent, wat schril afsteekt bij het Europese gemiddelde.

Brussel en Wallonië blijven achter, maar Vlaanderen is evenmin vooruitgegaan vergeleken met de vorige analyse. Positieve ontwikkelingen zijn er alleen bij de vrouwen en vooral de jongeren.

Vervolgens schetst de minister zijn eigenlijke arbeidsmarktvisie. Een goede visie moet omvattend zijn en niet alleen een activerend arbeidsmarktbeleid bevatten, maar ook principes over werkloosheidsuitkeringen en juridische spelregels voor arbeidsovereenkomsten, voor in dienst nemen en ontslaan. Er kan geleerd worden uit Scandinavische en andere modellen zonder ze letterlijk te kopiëren of te imiteren. Tot slot is het wenselijk dat een arbeidsmarktvisie op de drie componenten tegelijk inzet. Vlaanderen kan echter moeilijk een dergelijke totaalvisie ontwikkelen omdat de laatste twee instrumenten federale bevoegdheden zijn. Daarom focust hij zijn betoog op het eerste, het activerende arbeidsmarktbeleid.

Om te beginnen moet het arbeidsaanbod groter worden. Voor 2009 verwacht hij een verhoging van het aantal werkzoekenden met 40.000. Voor 2010 is de prognose een toename van 60.000. Dat is een stijging van 50 percent ten opzichte van twee jaar geleden. Vroeger loste men dat, vanuit een statische visie op de vraag, op door het aanbod in te krimpen. Op verschillende plaatsen en momenten op de Europese arbeidsmarkt is echter ondertussen aangetoond dat een kwalitatieve toename van het aanbod ook een toename van de vraag met zich meebrengt: 'supply creates its own demand', en wel door de groei van de omvang van de economie.

De minister wil deze verruiming van het arbeidsaanbod op drie manieren realiseren. Om te beginnen komen er gerichte maatregelen voor de thans slecht vertegenwoordigde kansengroepen. Zo wil hij overleg opstarten met het federale niveau met het oog op het behoud van de rechtspositie voor gehandicapten. Verder wil hij de stille reserve aanspreken. Dat dit kan, toont hij aan door te melden dat in 2008 al 11.000 Vlamingen, waarvan 9700 vrouwen, van het huishouden overgestapt zijn naar de arbeidsmarkt.

Op termijn zal het echter ook nodig zijn om arbeidskrachten aan te trekken uit andere Belgische regio's, en voor knelpuntberoepen wellicht ook uit andere landen. De minister gewaagt van vraaggestuurde arbeidsmigratie. Naast elders verworven competenties en de erkenning van buitenlandse diploma's, is taalverwerving een belangrijk punt, merkt hij op. Hij wil komen tot een sluitend aanbod NT2 (Nederlands als tweede taal). Het is de bedoeling om de opleiding Nederlandse taal als passend te erkennen, zodat zij als verplicht kan beschouwd worden.

Wat de eindeloopbaanproblematiek betreft, voegt de minister aan de eerder vernoemde lage werkzaamheidsgraad van 55-plussers, het rapport 2009 toe van de Studiecommissie voor de Vergrijzing. Daarin staat dat de kosten van de vergrijzing zullen toenemen tot 8,2 percent van het bruto binnenlands product. Het belangrijkste advies van de commissie luidt: verhoog de werkzaamheidsgraad door de herintreding te stimuleren en de loopbaanduur te verlengen. Vandaag werkt nog slechts 15 percent van de 60- tot 65-plussers, merkt hij op.

Wat kan Vlaanderen doen inzake versterking en activering van 50-plussers? De minister bouwt in elk geval voort op het akkoord dat is gesloten met de sociale partners: 'Samen op de bres voor 50+'. Succesvolle bemiddeling is onontbeerlijk. Werkgevers moeten een meer leeftijdsbewust personeelsbeleid voeren. Als bedrijven meer investeren in competenties, door onder meer werkplekleren, coaching en teamwerk, kunnen ervaren werknemers daar een rol in spelen.

Daarnaast moet het mogelijk zijn om te komen tot een betere balans tussen flexibiliteit en zekerheid op de arbeidsmarkt. Opleiding en vorming vormen een belangrijk motief bij de

onderbreking van de loopbaan. De bestrijding van werkloosheid op korte termijn moet bijdragen aan het cruciale doel op lange termijn, de verhoging van de werkzaamheid.

Om langere loopbanen te realiseren, komt er om te beginnen een bewustmakingscampagne gericht op 50-plussers, samen met de sociale partners. Dankzij het genoemde akkoord gaat men alvast tot 52 jaar voor meer maatwerk. Als de evaluatie voor deze groep positief is, wordt die systematische aanpak verder uitgebreid. Dat kan op twee manieren. Voor wie nog redelijk zelfredzaam is, is er automatische matching van competenties en vacatures. Voor de anderen is er jobhunting, Jobkanaal en jobdating.

Verder is meer aandacht nodig voor werkbaar werk. De minister verwijst naar de studie ter zake van de Stichting Technologie Vlaanderen bij de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV). Onder andere de betere afstemming van arbeids- en privétijd speelt een rol. Tot slot in dit verband is een duurzaam humanresourcesbeleid in de bedrijven nodig. De doelstelling van 750 bijkomende diversiteitsplannen per jaar moet gehandhaafd blijven. De verbreding van het ondersteuningsaanbod aan bedrijven en organisaties kan bijdragen tot de genoemde duurzaamheid. De opname van het thema in het sociaal overleg op ondernemingsniveau zal gestimuleerd worden.

In de bestrijding van de structurele werkloosheid is het vermijden van de gestage opbouw van langdurige werkloosheid essentieel. Die veroorzaakt immers erosie van competenties en een begrijpelijk verlies van het geloof in herintegratie en eigen kunnen. Bovendien is de bemiddeling en begeleiding van langdurige werklozen duur en intensief. Bij het hernemen van de economische groei is hun bijdrage aan de krimp van de arbeidsmarkt problematisch.

De minister wil de structurele werkloosheid aanpakken met sluitend maatwerk, dat wil zeggen een meer gedifferentieerde begeleiding. Waar nodig moet een eerste werkervaring of een opleiding aangeboden worden. Naast een betere vertegenwoordiging van kansengroepen, zijn ook trajecten voor ondernemerschap wenselijk. De keuze van de federale sociale partners voor lineaire lastenverlaging en het grote verschil tussen de Vlaamse en Waalse doelgroepen, doen hem pleiten voor de regionalisering van het doelgroepenbeleid.

De aanpak van de jeugdwerkloosheid blijft nodig, ondanks de relatief gunstige Vlaamse cijfers. Het werk van zijn voorganger Frank Vandenbroucke heeft vrucht afgeworpen, erkent de minister. Voor voortijdige schoolverlaters is een versterking van de snelle activering en begeleiding wenselijk. In het kader van de competentieagenda moet ervoor gezorgd worden dat de arbeidsmarktkennis vergroot. Op alle niveaus van onderwijs moet praktijkervaring ingebouwd worden. Het vroegtijdig schoolverlaten zelf kan teruggedrongen worden door samenwerking met Onderwijs. Schoolverlaters moeten snel opgevangen worden door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB), die in samenwerking met private, intermediaire partners een traject uitstippelt.

De crisis heeft geleerd dat jobzekerheid niet meer bestaat. In de plaats wil de minister streven naar werkzekerheid. De Vlaming staat nogal huiverachtig tegenover de arbeidsmarkt. Hij kent alleen de omgeving van zijn vertrouwde baan en blijft daarbij. In landen met een traditie van jobrotatie werkt de arbeidsmarkt beter. In Vlaanderen daarentegen is alles gericht op de bescherming van de huidige baan, door onder meer het ontslagrecht, de sterke (tegenwoordig onrechtstreekse) anciënniteitskoppeling en het sterk leeftijdsgerelateerde stelsel van collectief ontslag.

In de plaats daarvan wil de minister gaan naar bescherming van mobiliteit en recht op hertewerkstelling. Outplacement, loopbaanadvies en -begeleiding kunnen hier een rol spelen. Hij wil meer werkzekerheid bieden door de competenties te versterken en loopbanen actief te ondersteunen. Hij verwijst naar de persoonlijke ontwikkelingsplannen uit het

regeerakkoord, waarin naast de diploma's ook de tijdens het werk opgedane vaardigheden opgenomen worden. Verder wil hij de bestaande opleidingsstimuli gericht en beter inzetten. De erkenning van beroepservaring moet versterkt worden.

Na een herstructurering wil hij meer mensen aan het werk krijgen door competentieversterking en beter outplacement. Het SERV-akkoord met VDAB en Federgon (Federatie van partners voor werk) daarover, dat werd afgesloten in mei 2009, bevat ook een controle van de kwaliteit van outplacement. De minister zal erover waken dat het uitgevoerd wordt.

Sociale innovatie is nodig op de arbeidsmarkt. De zoektocht van bedrijven naar alternatieve formules om hun werknemers te behouden tijdens de crisis, vindt de minister een goede zaak. De eigen maatregelen van bedrijven om het arbeidsaanbod tijdelijk aan te passen, vindt hij iets om te koesteren. Hij bepleit de exploratie van innovatieve werkvormen, zoals gedeeld werkgeverschap of arbeidspools.

Wat de versterking van partnerschappen betreft, gaat de minister eerst in op de samenwerking tussen Werk en Economie. Arbeidsmarktbeleid op zich creëert geen banen, weet hij. Daar zorgen de ondernemingen voor. Maar hij kan hen wel steunen door het sluitende werkaanbod voor werkgevers te realiseren. Een betere vacaturewerking, gericht op competenties, moet mogelijk zijn. De VDAB ziet hij als regisseur en als actor in de basisdienstverlening, maar de dienst moet meer samenwerken met al dan niet private derden en sectoren.

Zijn voorganger combineerde de bevoegdheden Werk en Onderwijs en deed veel voor die combinatie. Hijzelf streeft een continuering van die afstemming na met de huidige minister van Onderwijs. De minister noemt andermaal het perspectief van de competenties maar ook de samenwerking tussen VDAB en de Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB's) op het vlak van arbeidsmarktinformatie. Een ander doel is om verschillende opleidingverstrekkers samen te brengen in open competentiecentra.

Wat het partnerschap met Welzijn betreft, is samenwerking nodig tussen de VDAB en de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW). De minister pleit voor betere zorgbegeleiding van werkzoekenden met bijvoorbeeld medische problemen. In de samenwerking tussen Werk en Inburgering is de focus op NT2 zeker noodzakelijk. Daarnaast is de koppeling van taalniveau en beroepsprofielen gewenst. Niet voor elke baan moet men het Nederlands even perfect beheersen.

De privaat-publieke samenwerking acht de minister een belangrijk punt. Intermediaire dienstverleners hebben een positieve invloed op de werking van de arbeidsmarkt, leert de ervaring. Complementariteit tussen de VDAB en privéspelers, zowel commerciële als niet-commerciële, is mogelijk. De bestaande uitbestedingen moeten geëvalueerd worden met het oog op voortzetting. Tegelijk staat hij open voor andere vormen van samenwerking met de VDAB als regisseur.

Brussel kent een heel hoge werkloosheidsgraad, in het bijzonder voor jongeren, laaggeschoolden en niet-EU-allochtonen. Er bestaat vandaag een mismatch door gebrek aan kwalificaties en talenkennis. De minister wil zeker tot een aangepaste taalondersteuning komen. Verder wil hij de interregionale samenwerking tussen Actiris (de Brusselse dienst voor arbeidsbemiddeling) en de VDAB zeker voortzetten. Een van de punten daarbij is de ontwikkeling van initiatieven om Franstalige werkzoekenden warm te maken voor werk in Vlaanderen.

Het laatste onderdeel dat de minister behandelt, is de staatshervorming. De huidige bevoegdheidsverdeling is suboptimaal. De constructies zijn ingewikkeld, maatregelen overlappen, er wordt dubbel werk gedaan. Er blijft een groot potentieel voor een meer

coherent Vlaams arbeidsmarktbeleid. Het is ook nodig de blinde vlekken in het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid weg te werken, zoals het regionale doelgroepenbeleid. De minister is ervan overtuigd dat meer financiële responsabilisering van de regio's nodig is.

Hij bepleit de voorbereiding van zes concrete punten, die alle afgeleid zijn van de resoluties van het Vlaams Parlement. Inzake arbeidsbemiddeling moeten onduidelijkheden en contradicties worden opgelost tussen de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) en de VDAB. Omdat opleiding en vorming exclusieve gemeenschapsmateries zijn, moeten het industrieel leerlingenwezen en het betaald educatief verlof overgeheveld worden. Verder is er de eerder genoemde doelgroepgerichte loonkostenvermindering. Ook de vrijstelling van beschikbaarheid voor werkzoekenden zou beter geregionaliseerd worden.

Om snel te kunnen reageren op de specifieke Vlaamse evolutie in de knelpuntberoepen, is een eigen Vlaams beleid inzake economische migratie wenselijk. Tot slot moet onderzocht worden hoe Vlaamse collectieve arbeidsovereenkomsten (cao's) kunnen afgesloten worden over bijvoorbeeld competentieversterking en over opleiding en vorming.

II. BESPREKING

De heer *Jan Laurys* vindt de beleidsnota helder. De vergelijking met andere regio's is een les in bescheidenheid. De problemen zijn al langer bekend: werkgelegenheid voor personen met een handicap, allochtonen en ouderen. De Lissabondoelstellingen en ViA (Vlaanderen in Actie) zetten de lijnen uit op lange termijn. Zaak is ze op korte termijn in te vullen.

Het pleidooi voor de herziening van de wachttuitkeringen en de kritiek op de te grote ontslagbescherming zijn net als de hervorming van het brugpensioen en de terbeschikkingstelling van werknemers eigenlijk federale thema's. Het lid vermoedt dat ze afkomstig zijn uit het vorige leven van de minister bij de Vlaamse werkgeversfederatie Voka. Ook de betere afstemming van het onderwijs op de trends in beroepenstructuren is een Voka-item, al erkent hij dat dit wel een Vlaamse bevoegdheid is.

Het lid is niet zeker of iedereen het eens is met het pleidooi om de controle en de beoordeling van de beschikbaarheid van werkzoekenden tot Vlaamse bevoegdheden te maken. Hij wijst op de juridische bezwaren. Hetzelfde geldt voor het algemeen bindend verklaren van Vlaamse cao's.

Verder is de aandacht voor de private partners opvallend, meent de heer Laurys. Zijn fractie steunt echter volkomen de aanpak via rechten en plichten. De oproep aan de werkgevers om verantwoordelijkheid te nemen en alternatieven te zoeken voor ontslag, acht hij een moedige daad. De oproep aan werknemers om hun competenties te versterken, is de logica zelf. Maar blijkbaar is nog niet iedereen daarvan overtuigd: het lid las dat de crisis werkgevers doet besparen op vorming.

De minister gaat ervan uit dat een voldoende gestoffeerd aanbod op de arbeidsmarkt zijn eigen vraag creëert. De heer Laurys pleit voor voorzichtigheid. De dynamiek kan volgens hem niet zonder ondersteuning, want gevormde mensen die geen baan vinden, raken verbitterd. Hij begrijpt het pleidooi van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) om de ontslagbescherming af te bouwen, maar het is anderzijds wel zo dat ontslagen 55-plussers moeilijk werk vinden. Er is dus ook een inspanning van de werkgevers nodig.

Het hoge aantal nieuwe ondernemingen is een aangename verrassing. Verder benadrukt de minister de regionale – meer bepaald provinciale – verschillen in de band tussen werk en economie. Levert de minister daarmee geen argument tegen een verdere staatshervor-

ming? Het lid is ervan overtuigd dat maatregelen bestaan die voor iedereen, in welke provincie ook, nuttig zijn.

De beleidsnota pleit voor meer activering en opleiding en minder subsidiëring van banen in de non-profitsector. Het lid is het ermee eens dat werk moet gecreëerd worden op de reguliere markt, maar het blijft een feit dat belangrijke circuits in de samenleving draaien op dergelijke gesubsidieerde jobs. Hij herinnert eraan dat minister Landuyt destijds zijn tanden stuk beet op de hervorming van de gesco's (gesubsidieerde contractuelen, een oude tewerkstellingsmaatregel). Gemeentes kunnen niet meer werken zonder hen. De vergelijking met Scandinavië, dat minder zou investeren in passieve uitkeringen en meer in begeleiding en vorming, is gevaarlijk. Van zodra men de financiering van de gesco's in het Gemeentefonds onderbrengt, krijgt men een heel andere balans, merkt het lid op.

In het kader van de staatshervorming wil de minister dat de regio's verantwoordelijkheid moeten dragen voor de inzet van passieve uitkeringen en vervroegde uittredingen, meer bepaald door hen financieel te stimuleren tot inspanningen op het vlak van begeleiding en beroepsopleiding. Ook hier merkt de heer Laurys op dat de afbouw van bescherming niet volstaat, want deze werknemers zijn ondertussen wel hun werk kwijt.

De minister gelooft in het sociaal overleg. Het Vlaamse is hem welbekend, maar de heer Laurys wijst hem ook op de lagere echelons – SERR (sociaal-economische raad voor de regio), Resoc (regionaal sociaal-economisch overlegcomité), ERSV (erkend regionaal samenwerkingsverband) – waaruit de dynamiek is verdwenen sinds de omkering van de overlegstructuur.

Het pleidooi voor een wetgeving die conform is aan Europa, houdt een risico in. De fractie van de heer Laurys pleit voor voldoende voorafgaand overleg met de sociale partners voor men in het kader van de Dienstenrichtlijn de opleidings- en steunmaatregelen hervormt. Moet er in afwachting niet veeleer gepleit worden voor een stilstand, suggereert het lid. Anders dreigt men sommige doelgroepen kwijt te raken, vreest hij.

Een goede ondersteuning van herintreedsters is terecht. Die arbeidsreserve is immers belangrijk. Wat de arbeidsmigratie betreft, herinnert de heer Laurys eraan dat de volledige openstelling van de Europese arbeidsmarkt op 1 mei, gekoppeld was aan de voorwaarde dat geen complete ontwrichting zou plaatsvinden. Is de afwezigheid van dat gevaar ooit vastgesteld of heeft men niet gewacht op de evaluatie?

Wat de migratie uit derde landen betreft, is de heer Laurys voorstander van een drietrapsbenadering. Voor vacatures en knelpuntberoepen moet men in eerste instantie de eigen arbeidsreserve aanspreken, vormen en opleiden. Vervolgens is er de procedure binnen Europa en pas als dat niet volstaat, kan men eventueel derde landen aanspreken. In datzelfde verband noemt het lid ook de gelijkstelling van diploma's, die moeilijk is voor die landen vanwege de problemen met de vergelijking van curricula. Een eenvoudige en transparante procedure zou al een stap in de goede richting zijn.

De focus op werkzaamheid aan het einde van de loopbaan is volledig terecht. De lage werkzaamheidsgraad van oudere werknemers is een Vlaams probleem. Het lid waardeert dat de afspraken in het kader van 'Samen op de bres voor 50+' gevolgd worden. Ook het maatwerk in de systematische aanpak van oudere werkzoekenden, vindt hij positief. De factoren die werkbaarheid beïnvloeden, ontkent hij niet, maar hij huivert van de becijferde monitoring ervan en pleit voor realisme. Ook pleit hij voor een billijke verdeling van de aanmoedigingspremies, de premies voor loopbaanonderbreking en het tijdskrediet.

Wat de VDAB betreft, gaat de heer Laurys volledig akkoord met de overgang van sluitende aanpak naar sluitend maatpak. Ook een betere vertegenwoordiging van de kansen-

groepen op de arbeidsmarkt is inderdaad absoluut noodzakelijk. Voor men volledig de kaart van de aanbestedingen trekt, moet het systeem eerst wel grondig geëvalueerd worden. Hij vindt het immers gevaarlijk de bestaande knowhow verloren te laten gaan door een volledige overheveling. In dat verband informeert hij of het wantrouwen van de sector ten aanzien van de overheveling van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap naar de VDAB, ondertussen verdwenen is. Komen de betrokkenen nog voldoende aan bod binnen de grote groep werkzoekenden?

De heer Laurys heeft het moeilijk met de voorgenomen Vlaamse loonpremie, want is die niet in tegenstrijd met de investering in begeleiding en opleiding in de plaats van subsidiëring? De waarschuwingen tegen het carrouseffect zijn dan weer terecht. Men mag niet in het opleidingscircuit vastraken. Ten aanzien van het persoonlijk ontwikkelingsplan pleit de CD&V-fractie voor realisme. Maken de CLB's nu al geen portfolio's van leerlingen? Zegt het regeerakkoord niet dat de VDAB een en ander zou coördineren?

In verband met competentiemeting en doorlichting gewaagt de beleidsnota van de ENTRE-spiegel (een onlinevragenlijst die ondernemerscompetenties van leerlingen in kaart brengt). Het lid verkiest een pragmatische aanpak boven theoretische spelletjes. Het gaat om een complex systeem dat niet zo gemakkelijk te becijferen is, meent hij. Men moet geen valse verwachtingen creëren. De erkenning van verworven competenties mag inderdaad niet vrijblijvend zijn maar moet ingepast worden in de kwalificatiestructuur. Uiteraard moet de Vlaamse overheid daarin het voorbeeld geven. Het lid herinnert aan de motie die bij het begin van de vorige zittingsperiode door het Vlaams Parlement werd aangenomen.

Het klopt verder dat outplacement bijkomende aandacht verdient. Het moet om meer gaan dan conformeren aan voorgeschreven aantallen. Met het oog op de kwaliteit, is het goed dat er een orgaan voor de certificering komt. Hij roept wel de vraag op wat de bureaus nog toevoegen als zij teren op de gegevensbanken van de VDAB. Misschien opteert men beter voor een formule van publiek-private samenwerking (pps) waarin de VDAB volwaardig participeert.

De relance van de leertijd is positief. Hij is hét model voor werkplekleren, in weerwil van de misbruiken die zich bij sommige werkgevers voordeden. De versterking van de partnerschappen met de sectoren is een uitstekend spoor, gezien hun grote expertise.

De heer Laurys besluit met te verklaren dat zijn fractie de beleidsnota van de minister ondersteunt.

De heer *Bart Van Malderen* waardeert dat de heldere en omvattende beleidsnota de geleidelijke uitbouw van de Vlaamse arbeidsmarkt continueert. De omstandigheden zijn wel anders dan bij het begin van de vorige legislatuur: de zware gevolgen van de economische crisis voor de arbeidsmarkt beginnen zichtbaar te worden. Het regent ontslagen en saneringen. Het aantal vacatures ligt 20 percent lager dan een jaar geleden. Zelfs de hoger geschoolden worden in deze conjunctuur meer getroffen. En net op het moment dat de nood het hoogst is, moet ook de overheid gaan besparen.

Zelfgenoegzaamheid is niet aangewezen, Vlaanderen moet een internationale vergelijking aandurven. Men moet dan wel rekening houden met het feit dat arbeidsmarkten op een verschillende manier door de crisis getroffen kunnen worden. Het lid wijst erop dat er naast conjuncturele ook structurele verschuivingen aan de gang zijn en geeft de delokalisatie van de industrie en de verschuiving van de werkgelegenheid naar de tertiaire sector als voorbeelden.

De nota legt veel nadruk op activering. De minister van Werk is echter niet alleen minister van de werkzoekenden, maar ook van de werkenden, merkt het lid op. Hij moet ook de ambitie hebben om het werk werkbaar te houden voor wie aan het werk is. De heer Van Malderen dringt erop aan dat hij in zijn overleg met de sociale partners, beide even sterk aan bod laat komen. Hij mag niet alleen de minister zijn van de kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en de grote bedrijven. Niet alleen aan de aanbodzijde – de werkzoekenden en de bemiddelaars – is verantwoordelijkheid nodig, maar ook aan de vraagzijde – de werkgevers. Bij wijze van voorbeeld noemt hij de kwaliteit van de vacatures. Zeven op tien sollicitanten krijgen geen antwoord op hun brief, wat een bron is van frustratie.

Structureel bestrijdt het lid de opvatting niet dat een ruim inzetbaar arbeidsaanbod vanzelf vraag creëert, maar de werklozen die vandaag geen antwoord ontvangen op hun sollicitatiebrieven, hebben daar geen boodschap aan. Er wordt hun gevraagd zich bij te scholen, maar werk wordt niet gegarandeerd. In dat verband merkt het lid op dat de nota onvoldoende is afgestemd op de investerings- en innovatieagenda van de Vlaamse Regering. Men moet erover waken dat ook de kansengroepen daarin meegenomen worden.

Zaak is ook de verwachtingen die de beleidsnota oproept, in te lossen. Als men bijvoorbeeld stelt dat periodes van economische en technische werkloosheid meer moeten aangegrepen worden voor de versterking van de competenties, moet men ook passende opleidingen aanbieden. Elf nieuwe VDAB-opleidingen voor 20 procent meer kandidaten is een druppel op een hete plaat. Er zijn dus ook voldoende middelen en instrumenten nodig, besluit de heer Van Malderen.

Vervolgens informeert hij wat de minister concreet bedoelt met doelgroepspecifieke tewerkstellingsstimuli voor kansengroepen. Hoeveel wordt daarvoor uitgetrokken in de begroting? Verder wordt de sociale innovatie in bedrijven niet geconcretiseerd in de beleidsnota, op enkele voorbeelden na, die louter inspelen op wensen van de vraagzijde. Hij herinnert aan projecten uit de vorige beleidsperiode, die ruimer opgevat waren. Zij gingen niet alleen over flexibiliteit maar ook over arbeidsorganisatie. Het lid noemt de positieve effecten op de werkbaarheid van de afwisselende taken waarvoor het personeel in Colruyt wordt ingezet. De beleidsnota signaleert dat er zelfs in deze crisistijd nog 35.000 vacatures zijn in knelpuntberoepen. De heer Van Malderen waarschuwt voor simplificering.

In de beleidsvisie doet de minister een poging om een eigen verhaal van 'flexicurity' te schrijven. In die Europese discussie verliest men vaak uit het oog dat een baan voldoende moet betaald worden. De keuze van citaten in de nota is nogal eenzijdig. Er zijn ook andere bronnen dan de OESO, merkt het lid op. Onafhankelijk onderzoek leert dat succesvolle 'flexicurity' schaars is. Het lid attendeert op de waarschuwing van professor Sels voor het leggen van schijnverbanden. Het samen voorkomen van hoge werkzaamheidsgraad en lage ontslagbescherming kan ook te wijten zijn aan het ontbreken van een sociaal vangnet voor werklozen. Hij verwijst naar de 'working poor' in de VS. Ook in België is de groep met de laagste ontslagbescherming die met de hoogste werkloosheid. Het is een illusie om te denken dat de problemen op de arbeidsmarkt zullen opgelost worden met een vlottere ontslagregeling.

Verder waarschuwt de heer Van Malderen voor de ongebreidelde toepassing van de gecontesteerde Europese Dienstenrichtlijn. Positief is de jobcoaching. Wanneer wordt dit uitgevoerd? Kunnen ook de werkende 50-plussers daarin meegenomen worden? Het werkgelegenheidsakkoord wordt voorbereid met de sociale partners. Wat is de stand van zaken? Hoe ziet de minister het expertisecentrum Leeftijd en Werk verder evolueren? Kan het de sectorconvenants ondersteunen?

Over de optie om eerder te investeren in opleiding dan ondersteuning, is afstemming nodig met de minister van Sociale Economie. Het lid wijst erop dat de gesubsidieerde tewerkstellingsmaatregelen vandaag wel maatschappelijke noden lenigen zoals in de socialprofitsector. Als de minister meer doorstroming wil naar reguliere banen, hoe wil hij die dan financieren? Is er voor de betrokkenen een baan buiten het gesubsidieerde circuit? Het probleem is volgens het lid niet louter conjunctureel, maar structureel.

Over de kwaliteit van het bestaande outplacement valt veel te zeggen. De beleidsnota vraagt echter geen resultaatsverbintenissen. Men beperkt zich tot het voornemen om te meten maar legt geen normen op. Voor veel werkgevers is outplacement een last en voor veel werknemers een wachtkamer. Wie die louter als een formaliteit zonder nut ziet, zal zijn visie niet bijstellen door de certificering alleen. Er zijn met andere woorden ook kwaliteitsgaranties nodig. De begeleiding door het Sociaal Interventiefonds is beter dan die in de klassieke tewerkstellingscellen. Waarom heeft het fonds alleen een aanbod in het kader van collectief ontslag? Het lid dringt aan op een debat.

Jobkanaal ontbreekt in de beleidsnota, evenals diversiteit in het algemeen. Hoe ziet de minister de toekomst van Jobkanaal, zijn taken en subsidiëring? Het lid vermoedt dat de doelen uit het verleden, die al meermaals naar onderen bijgesteld zijn, in de huidige context nog veel moeilijker haalbaar zijn. Ook over de uitzendsector staat weinig in de tekst. Er wordt geen signaal gegeven dat men de rotte appels wil verwijderen. De sector moet zijn belangrijke rol op een correcte manier vervullen, dat wil zeggen met respect voor normen en wetten. Er zal wel onderzocht worden hoe Vlaanderen kan inspelen op andere vormen van arbeidsorganisatie. Het lid suggereert om ook alternatieve vormen van instroom te bekijken. Hij geeft het Franse voorbeeld van anoniem solliciteren, dat positief wordt geëvalueerd.

De heer *Filip Watteeuw* waardeert de kritische houding van zijn collega's. Hijzelf vindt de nadruk van de beleidsnota op opleiding en loopbaanbegeleiding een zeer goede zaak. Een betere arbeidsmarkt vereist immers sterkere competenties. Daarom is het zo verbazend dat de minister tegelijk een aantal belangrijke spelers verzwakt. Het lid noemt de besparing van miljoenen euro bij de VDAB. Zal de minister op die manier de genoemde optie wel kunnen waarmaken? Ook het voornemen om outplacement te herbekijken zou tot een afzwakking van de criteria kunnen leiden, vreest de heer Watteeuw. De resultaatsverbintenissen, waarnaar de heer Van Malderen verwees, zouden daarentegen een goede zaak zijn.

Om een en ander te realiseren, zal de minister alle actoren nodig hebben. De rol van de vakbonden wordt echter opvallend onderbelicht. De vraag is of de plannen van de minister inzake activering, privatisering en controle van werkzoekenden haalbaar zullen zijn zonder die partner. Volgens het lid zijn ze daarvoor onontbeerlijk, terwijl de minister veel eerder lijkt te streven naar de individualisering van de relatie werkgever-werkzoekende. Men moet niet alleen aan die laatste meer verantwoordelijkheid geven, maar ook aan de vraagzijde.

Diversiteit komt aan bod, maar niet prominent. Het lid erkent dat diversiteitsplannen niet alleen zaligmakend zijn, maar in de beleidsnota staat niet wat de minister ermee van plan is. Het regeerakkoord is sterker op dat punt. Een ander hiaat is de combinatie werk en gezin, die weinig concreet wordt gemaakt. De heer Watteeuw vraagt in dat verband welk antwoord de minister formuleert op de federale besparingen op het vlak van loopbaanonderbreking en tijdskrediet.

Hij onderschrijft het voornemen om het beleid inzake human resources duurzaam te maken, maar ziet niet hoe de minister zal ingaan tegen de huidige tendens in de bedrijven, die anders is, in weerwil van alle retoriek op congressen en symposia. De realiteit is dat bedrijven daar juist op besparen.

De minister wil de privésector een belangrijkere rol laten spelen bij de regeling van de arbeidsmarkt. Bij de arbeidsbemiddeling is dat erg duidelijk. Hoe gaat hij de kwaliteit garanderen? Waarom kiest hij niet voor tussenvormen waarin de VDAB een belangrijkere rol blijft spelen. Volgens de heer Filip Watteeuw klopt het niet dat de beleidsnota jobzekerheid wil inruilen voor werkzekerheid. In de plaats komen veeleer meer werkmogelijkheden (employability), maar geen zekerheid. Er wordt immers geen baan gegarandeerd.

In de beleidsnota staat dat het beleid het creatieve gebruik van formules inzake arbeidstijd en loopbaanonderbreking door bedrijven, verder wil stimuleren. Hoe gaat de minister dat doen? Omdat het grote aantal nieuwe ondernemingen niet heeft geleid tot meer banen, zijn nieuwe hefboomen nodig. Welke? Taalopleidingen zijn inderdaad erg belangrijk, maar er moet dan wel voldoende aanbod zijn. Het huidige aanbod is absoluut onvoldoende. Wat de bereikbaarheid van bedrijven betreft, volstaat het niet contact op te nemen met de minister van Mobiliteit. Het probleem begint bij Ruimtelijke Ordening, waarvoor de minister van Werk zelf bevoegd is.

Tot slot vraagt het lid of er al een raming is gemaakt van het effect op de werkgelegenheid van de besparingsmaatregelen in de begroting.

De heer *Chris Janssens* wijst erop dat er in Vlaanderen op twee jaar tijd 100.000 werkzoekenden bij kwamen. Het is aan de regering om alles in het werk te stellen de Vlaamse bedrijven, die banen moeten scheppen, zo goed mogelijk door de crisis te loodsen. Omdat de negatieve effecten van de crisis op de arbeidsmarkt nog tot volgend jaar zullen duren, is het terecht dat de minister-president een werkgelegenheidsplan een topprioriteit noemde. Structurele uitkeringsafhankelijkheid van het toenemende aantal werklozen moet vermeden worden.

Het valt daarom te betreuren dat uitgerekend op dit moment de VDAB het met 22 miljoen euro minder moet doen. Het is verbijsterend dat het aantal werkzoekenden met een diploma hoger onderwijs het sterkst toeneemt tot bijna 79.000 in oktober, 20 percent meer dan een jaar geleden. De Vlaamse jongerenwerkloosheid is dan weer lager dan het Europese gemiddelde, maar de VDAB-cijfers van september tonen wel een stijging van 29,4 percent. De fractie van de spreker vraagt daarom met aandrang om van de bestrijding van de jongerenwerkloosheid toch een prioriteit te maken.

Een op vijf langdurig werkzoekenden kampt met een probleem dat niet arbeidsmarktgerelateerd is. Dat betekent dat er 30.000 arbeidsgehandicapten zijn door een fysieke handicap, extreem lage scholing of andere zeer beperkte arbeidsgeschiktheid. In de beleidsnota staan geen maatregelen voor hun activering. Het lid vraagt zich af hoe de regering het sluitende maatpak zal realiseren in de context van de op til zijnde besparingen.

Het voornemen van de regering om het beroepsgerichte onderwijs beter te doen aansluiten op de arbeidsmarkt, is volgens het lid in tegenspraak met de aangekondigde hervorming van het secundair onderwijs. De heer Janssens vindt dat de genoemde opleidingen wel degelijk op jonge leeftijd moeten starten, anders verwerven de leerlingen onvoldoende competenties om meteen aan de slag te kunnen. Goede communicatie is belangrijk om ervoor te zorgen dat de werkgevers op de hoogte zijn van wat er in het onderwijs wordt aangeleerd. Maar in de beleidsnota staat niet hoe de minister dat gaat aanpakken.

Knelpuntberoepen zijn er al lang. Tienduizenden vacatures raken ondanks de hoge en stijgende werkloosheid niet ingevuld. De Vlaamse Regering moet volgens de heer Janssens maatregelen treffen om de werklozen te activeren in knelpuntberoepen. Zijn fractie wil de openstelling van de knelpuntvacatures voor buitenlanders tot een strikt minimum beperken. De spreker wijst erop dat de werkloosheidscijfers bij allochtonen hoog zijn.

In de eerste plaats moet men de bestaande arbeidsreserve begeleiden en omscholen. Pas nadat men ook de Belgische en de EU-arbeidsmarkt heeft aangesproken, kan men overwegen arbeidsvergunningen te verlenen aan vreemde werknemers. De respons uit het Franstalige landsdeel op de pogingen van de vorige regering om de interregionale mobiliteit te verhogen, was enorm laag. Waarom zouden de maatregelen in de nabije toekomst meer succes hebben, vraagt het lid.

Het beleid inzake evenredige arbeidsdeelname wordt versterkt via diversiteitsplannen. De fractie van de heer Janssens vindt dit een ongewenste evolutie, omdat het decreet voornamelijk gericht is op allochtonen en het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding een prominente rol krijgt bij de uitvoering. Het klopt dat slechts 44 procent van de niet-EU-vreemdelingen werkt, het laagste percentage van Europa. Hun werkloosheidsgraad is vier keer hoger dan die van Vlamingen. De gesubsidieerde integratie- en inburgeringsprojecten hebben niet het verhoopte effect. De toename van 1 procent werkzaamheid per jaar uit het Pact 2020 is niet erg ambitieus. Ook de beleidsnota stelt niets concreets voor.

Volgens de heer Janssens begint de oplossing met een taalbadklas in het leerplichtonderwijs. Positieve discriminatie daarentegen verhoogt alleen de spanning tussen werkzoekenden. Zij impliceert een negatieve discriminatie van Vlamingen.

Het federale banenplan is nefast voor Vlaanderen omdat de RSZ-vermindering voor oudere werknemers wordt afgeschaft: 80 procent van hen woont in Vlaanderen. De regionalisering van het volledige arbeidsmarktbeleid is daarom nodig en de fractie van de spreker is blij dat alle partijen het daarover eens zijn. De spreker leest in de beleidsnota dezelfde overtuiging maar de concrete acties om dit te realiseren, ontbreken.

De algemene uitgavenbegroting 2010 van de federale overheid overschrijdt opnieuw op bepaalde punten de bestaande bevoegdheidsverdeling met gemeenschappen en gewesten. De VB-fractie diende een motie betreffende een belangenconflict in en kijkt uit naar de stemming in de plenaire vergadering. Tot slot informeert het lid hoe de minister tijdens zijn voorzitterschap van de Europese ministerraad voor Werkgelegenheid de belangen van de Vlaamse werkgevers, werknemers en werkzoekenden zal verdedigen.

In de streek van mevrouw *Lydia Peeters* bedroeg de werkloosheid in augustus al 10,4 procent. Gelukkig komt de beleidsnota sterk tegemoet aan de zorgen van haar partij. Zij noemt de geïntegreerde arbeidsmarktvisie en de incentives. Maar kan de minister al zijn intenties waarmaken als men een aanslag pleegt op de jobkorting voor de werkende Vlaming en bespaart op het VDAB-budget?

Het lid verduidelijkt dat de steun van haar fractie aan het belangenconflict tegen de aanpak van federaal minister Milquet, niet betekent dat de Vlaamse jeugdwerkloosheid voor haar geen probleem is. In het Maasland nam zij toe met 44 procent. Dankzij de vroegere maatregelen op dit vlak is het Vlaamse cijfer lager dan het Europese gemiddelde, maar men mag niet op zijn lauweren rusten.

Bij 55-plussers steeg de werkgelegenheidsgraad al van 25 procent naar 34 procent maar hij blijft onder het Europese gemiddelde en de Lissabondoelstelling van 50 procent. Vroegere maatregelen als premies en Jobkanaal zijn positief als zij niet ten koste zijn van andere kansengroepen. Haalt Jobkanaal zijn jaarlijkse doelstelling om 5000 mensen uit de kansengroepen te bemiddelen? Hoe zijn zij verdeeld over de verschillende categorieën? Hoe wil de minister de 50-plusser concreet activeren?

De cijfers over de doorstroming naar de reguliere arbeidsmarkt zijn bedroevend. Open Vld pleit voor de nodige aandacht. Mensen uit de sociale economie die na hun doorstro-

ming opnieuw werkloos worden, moeten vijf jaar wachten voor ze weer in een project terecht kunnen. Een oplossing is dringend nodig. Het is in dat verband betreuenswaardig dat Werk en Sociale Economie niet bij één minister zitten. Hoe ziet deze minister de oplossing?

In de beleidsnota wordt slechts een korte passage aan de lokale werkwinkels gewijd. De minister wil maatregelen nemen als nieuwe lokale samenwerkingsakkoorden niet de gewenste vooruitgang boeken. Welke zijn dat? Volgens de studie van 2007 zouden sommige beter moeten gaan werken en het lid is bang dat sommige werkwinkels hun deuren zullen sluiten. Dat is tijdens deze crisis geen optie voor Open Vld.

De heer *Matthias Diependaele* waardeert de opbouwende kritiek die hij hoorde over dit belangrijke thema. Verschillende leden zijn bang dat het bij intenties gaat blijven, maar het lid wijst erop dat president Obama voor zijn intenties de Nobelprijs kreeg.

Mevrouw *Güler Turan* vindt de beleidsnota helder. Zij leest in de omgevingsanalyse dat Vlaanderen een lagere jeugdwerkloosheid heeft dan het Europese gemiddelde maar wil ambitieuzer zijn dan dat. Bovendien dateren de cijfers in de nota uit 2008. Zij beantwoorden niet langer aan de realiteit, stelt het lid. Het aantal jongere werkzoekenden steeg tussen oktober 2008 en oktober 2009 met 27 procent. In Antwerpen komt men daarmee op bijna 28 procent.

Zij wijst erop dat de kansen op inschakeling bij de heropleving van de economie niet voor alle jongeren even groot zijn. Het lid vraagt aandacht voor de laaggeschoolden onder hen, die dreigen over te gaan van conjuncturele naar structurele werkloosheid. De Antwerpse cijfers bevestigen die vrees. Zij hoopt dat deze regering net zoals de vorige een prioriteit maakt van dit thema. De maatregelen in de beleidsnota volstaan niet. Zij wil weten wat de minister op korte en lange termijn plant.

Mevrouw Turan is een sterk voorstander van duurzame kenniseconomie en de Vlaamse Regering zet daar terecht op in. Maar zij mag de laaggeschoolden niet definitief uit de boot laten vallen. In het tijdperk van de vergrijzing kan de samenleving het zich niet permitteren een generatie te verliezen omdat zij niet meer inzetbaar is.

Intensieve begeleiding is inderdaad belangrijk maar zij hebben vooral behoefte aan werkervaring. Dat kan via deeltijds werken en studeren in de lokale diensteneconomie, of via een tijdelijk vangnet in de sociale economie. Kunnen de maatregelen voor langdurig werkzoekenden niet preventief uitgebreid worden naar laag geschoolde jongeren? In de beleidsnota staan ook te weinig stimulansen voor de werkgevers om kansengroepen in dienst te nemen.

Op welke manier wil de minister precies sleutelen aan wachttijden en -uitkeringen voor schoolverlaters? De stedelijke concentratie van werkloosheid is reëel. De gemiddelde Vlaamse werkloosheid bedraagt 7,2 procent, die in Gent bijna 12 procent en in Antwerpen liefst 15 procent. Toch besteedt de nota weinig aandacht aan de centrumsteden (behalve Brussel). Zij lijden ook onder structurele jeugdwerkloosheid. Extra aandacht is aangegeven door de versterking van het lokale werkgelegenheidsbeleid. De proeftuinen voor samenwerking tussen stad, OCMW en VDAB moeten versterkt worden. De beleidsnota vernoemt ze zonder te zeggen wat de minister ermee van plan is. Is hij bereid daar meer middelen voor uit te trekken?

Ook mevrouw Turan ziet een spanning tussen de terechte nadruk op de regierol van de VDAB en de besparing van 23 miljoen euro. De werkloosheid groeit en het Planbureau voorspelt nog meer 'fall-out'.

Tot slot signaleert het lid dat zij hoorde dat de regionale samenwerkingsverbanden niet overal even goed werken. Zij wijst op tegenstrijdige belangen tussen centrumstad en randgemeenten. Moet men niet naar een reorganisatie van de Resoc's gaan? Of bedoelt de minister nog andere parallelle structuren? Zij hoopt tot besluit dat de minister met concrete voorstellen naar de werkgelegenheidsconferentie komt en daarbij extra aandacht geeft aan de jongeren en de centrumsteden.

Mevrouw *Martine Fournier* is blij dat de herintreders in de beleidsnota staan, al ontbreekt een concept van trajectwerking. In 2008 waren 9700 vrouwen bij de 11.000 herintreders, merkt zij op. Het lid vraagt waarom alleen de bus- en niet de treinabonnementen worden terugbetaald. Er worden verder geen trajecten gericht op failliete ondernemers. Alleen bij het Interventiefonds wordt specifiek naar hen verwezen, al ontbreken de cijfers over het beroep dat erop wordt gedaan. Zenitor en Tussenstap leveren hier wel schitterend werk. Is de minister van plan met hen samen te werken?

Interregionale mobiliteit is inderdaad een kwestie van taalkennis maar ook van verplaatsing. Hoe geraakt iemand van Wallonië in Vlaanderen? Heeft de minister plannen om daarover samen te zitten met zijn collega van Mobiliteit? Gezien de hoge aantallen Franse werknemers in de West-Vlaamse grensstreek is ook een samenwerkingsakkoord met Frankrijk wenselijk.

Co-sourcing is een eenvoudige constructie waarbij een bedrijf tijdelijk een werknemer uitleent aan een ander bedrijf. Daarmee kunnen tijdelijke overschotten en tekorten van bijvoorbeeld gespecialiseerde lassers elkaar compenseren. De bemiddeling wordt thans privé georganiseerd tegen prijzen die vergelijkbaar zijn met uitzendarbeid. Hoe staat de minister daar tegenover? Kan de VDAB dit stimuleren door actief te bemiddelen bij knelpuntberoepen? Ziet de minister andere sporen om het gebruik verder te stimuleren?

Het lid merkt tot slot op dat buitenlandse werknemers die knelpuntberoepen komen uitoefenen bij ons, een goede begeleiding verdienen. Zij pleit voor aandacht daarvoor in het beleid.

De heer *Chokri Mahasinne* zegt dat de crisis in het industriële Limburg extra hard toeslaat. De werkloosheid stijgt in die provincie met meer dan 28 percent, de grootste stijging in Vlaanderen. Er zijn 32.000 werklozen ten opzichte van 25.000 een jaar geleden. Bij de mannen is de werkloosheid gestegen met 50 percent, in de regio Hasselt zelfs met 52 percent. De werkloosheidsgraad bedraagt 8,29 percent, in Vlaanderen 7,43 percent. Vooral bij de laag- en middengeschoolden is de werkloosheid hoger dan in de rest van Vlaanderen. Bij jongeren en allochtonen stijgt de werkloosheid met meer dan 40 percent. Wie werkloos wordt, vindt steeds moeilijker werk.

Ook het aantal faillissementen stijgt in Limburg sneller dan in de rest van Vlaanderen. In oktober waren er 475 faillissementen, 20 percent meer dan in oktober 2008. Het Limburgplan loopt nog en de LRM (Limburgse Reconversie Maatschappij) zal allicht positief geëvalueerd worden. Er komt dan wel geen nieuw Limburgplan maar in het regeerakkoord staat dat de verbintenissen van het Limburgplan voortgezet zullen worden. Gezien de hogere werkloosheid is een specifieke aanpak van de werkgelegenheid nodig. Dat staat ook in het regeerakkoord: "Ook voor regio's en steden die sterker getroffen worden door de crisis, wordt een specifieke aanpak uitgewerkt.". Hoe heeft de minister die zin in zijn beleidsnota geïmplementeerd? De minister beschrijft de verschillen tussen steden en regio's in de beleidsnota en pleit voor meer inspanningen om de mobiliteit te verhogen. Dat is een magere aanpak van de verschillen tussen de regio's.

Het lid denkt aan een specifiek aanbod van VDAB en Syntra, aan een specifieke aanpak van de ex-mijngemeenten en het probleem van werk en inburgering. Erkent de minister

van Werk dat Limburg een sterk getroffen regio is en bijgevolg, zoals in het regeerakkoord gestipuleerd is, behoefte heeft aan een specifieke aanpak inzake arbeidsmarktbeleid? Welke specifieke maatregelen neemt de minister om de werkgelegenheid in Limburg op te krikken? En met welke timing? Hoe heeft de minister de specifieke aanpak uitgewerkt in zijn beleidsnota? Stemmen VDAB en Syntra hun aanpak af op de kenmerken van de regio?

De heer *Johan Deckmyn* zegt dat het regeerakkoord, met als basis Vlaanderen in Actie en Pact 2020, tegen 2020 van Vlaanderen een topregio wil maken. Volgens berekeningen van het Steunpunt Werk en Sociale Economie is dat doel vandaag verder af dan drie jaar geleden. Met zijn werkzaamheidsgraad van 66,5 procent volgens het Steunpunt WSE scoort Vlaanderen beduidend onder de topregio's.

Vooraf bij de 55-plussers stelt zich een groot probleem, de Vlaamse werkzaamheidsgraad scoort maar liefst 25 procentpunten onder het Europese gemiddelde. Ook laaggeschoolden delen in de klappen. Voor die groep bedraagt de werkzaamheidsgraad amper 53,3 procent. Vlaanderen boekt vooruitgang ten opzichte van de vorige jaren, maar veel minder in vergelijking met de overige Europese regio's. Daardoor hinkt het steeds verder achterop.

De Lissabondoelstellingen zeggen dat de EU tegen 2010 de meest competitieve en dynamische kenniseconomie van de wereld moet zijn. Die doelstellingen kunnen dus onmogelijk gehaald worden. Nochtans mogen 23 Europese regio's zich topregio noemen omdat ze de Lissabondoelstelling gehaald hebben met onder meer een werkzaamheidsgraad van 70 procent. In de topgroep zitten vooral Nederlandse, Britse, Duitse en Scandinavische regio's. Een tweede groep van 27 regio's, vooral Duitse en Britse hebben de Lissabondoelstellingen bijna gehaald, Vlaanderen volgt op een afstand, in een middengroep met vooral Franse en Oostenrijkse regio's.

Waarom wijt de minister het dat de Lissabondoelstellingen niet werden gehaald in Vlaanderen? Hoe komt het dat Vlaanderen slechts in de middenmoot zit? Hoe moet het nu verder? Hoe kunnen de prestaties van de Vlaamse arbeidsmarkt verbeterd worden om aansluiting te vinden met de Europese topregio's? Binnen welke tijdspanne ziet de minister dat gebeuren?

In het regeerakkoord staat: "De regering zal op basis van de doelstellingen en de doorbraak van ViA in overleg met de sociale partners en de Federale Regering, de sociaaleconomische hervorming in het kader van de Lissabondoelstellingen voortzetten. Vlaanderen zal met ViA als referentiekader ook meewerken aan de verdere voorbereiding van een nieuwe Lissabonstrategie op Europees niveau. De klemtoon voor Vlaanderen ligt daarbij op het realiseren van economische innovatie op een geïntegreerd arbeidsmarktbeleid.". Hoe zal Vlaanderen een nieuwe strategie voorbereiden gezien zijn zwakke prestaties? Hoe kan het meewerken aan een nieuwe strategie als het er zelfs in Belgisch verband niet in slaagt om een doeltreffend arbeidsmarktbeleid op te zetten? Hoe geloofwaardig is Vlaanderen nog in Europa gezien het gefragmenteerde Vlaamse beleid? Het knelpunt is dat Vlaanderen nog steeds niet ten volle een sterk, efficiënt en coherent arbeidsmarktbeleid op poten kan zetten, omdat de bevoegdheid verspreid is over het federale en gewestelijke niveau. Dat leidt tot inefficiënte situaties. Het lid verwijst naar het plan van minister Milquet om bepaalde doelgroepmaatregelen voor oudere werklozen af te schaffen. Die maatregel is pijnlijk voor Vlaanderen en zorgt ervoor dat de werkzaamheidsgraad voor de 55-plussers nog maar eens daalt en Vlaanderen nog maar eens zakt in de Europese rankings.

Voor een doeltreffend beleid zouden zowel het werkgelegenheidsbeleid, het loonbeleid als het werkloosheidsvergoedingbeleid moeten worden geregionaliseerd. De spreker zegt dat zijn fractie al lang pleit voor een geharmoniseerd werkgelegenheidsbeleid op gewestelijk

niveau. Slechts door een efficiënt arbeidsmarktbeleid kan Vlaanderen opnieuw aansluiting vinden bij de topregio's. Zal de Vlaamse Regering verdere initiatieven nemen om een volledige regionalisering van het arbeidsmarktbeleid te bewerkstelligen? Die eis wordt gesteund door de andere partijen, dus hoopt het lid dat zeker een N-VA-minister daar zijn schouders onder zal willen steken.

De heer *Bart Van Malderen* wijst erop dat het altijd een wisselwerking is tussen middelen, beleid en doelen. Over de doelen is iedereen het eens, over de middelen is er discussie. De heer Deckmyn wil alles zo snel mogelijk regionaliseren, maar zegt niet hoe. Heeft hij beleidsuggesties?

De heer *Johan Deckmyn* hoopt dat hij ooit de kans zal krijgen beleid te voeren, maar nu is het zijn taak als oppositielid de minister vragen te stellen en te wijzen op problemen.

De heer *Koen Van den Heuvel* vindt de beleidsnota een verdienstelijke poging om de 'sense of urgency' aan te wakkeren. Iedereen is het er dan wel over eens dat de financieel-economische crisis tot moedige maatregelen noopt, maar de bevolking lijkt daar niet van doordrongen. De beleidsnota is een eerste poging, maar het kan niet genoeg worden benadrukt. De vergelijking met het zuiden van het land sust Vlaanderen in slaap, maar de realiteit is dat Vlaanderen slechts, en dan nog op het nippertje in de derde groep terechtkomt. Het is een taak van de minister om iedereen de komende weken te doordringen van de dringendheid van de situatie, zodat de werkgelegenheidsconferentie voldoende maatregelen kan nemen. Het lid vraagt dat de commissie als één van de eerste de resultaten van de werkgelegenheidsconferentie kan evalueren.

De situatie in Brussel is een tijdbom, het lid roept de minister op om de samenwerking tussen VDAB en Actiris te versterken. Het is noodzakelijk de problemen van sociale en taalachterstand op een ambitieuze manier aan te pakken.

Het Rekenhof maakt opmerkingen over de overheveling van het Herplaatsingsfonds naar de VDAB en over het uitblijven van de ESF-begroting (begroting Europees Sociaal Fonds). Wat is het antwoord van de minister op die opmerkingen?

De minister geeft ruimte aan de privatisering met constructies van publiek-private samenwerking (pps). Hoe evalueert de minister de huidige tenders? Hoe past die tendering in de ambitie voor structurele verankering en de verdere uitbouw van die vorm van uitbesteding? De intermediaire organisaties volgen de beleidsintenties en zijn ook op zoek naar rechtszekerheid. Het gaat immers meestal over vzw's waarvan de financiering lang niet altijd structureel is. Het lid vraagt de minister om snel duidelijk te maken welke richting hij uit wil.

Het federale pakket bevat twee duidelijke aspecten: de afschaffing van de doelgroepmaatregelen en de versterking van de structurele korting én de nieuwe doelgroepmaatregelen. Voor dat laatste aspect heeft de Federale Regering op een creatieve manier 200 à 300 miljoen euro gevonden. De fractie van de spreker vindt het goed dat die middelen naar Vlaanderen komen mits de verdeling ervan objectief gebeurt op basis van werk en arbeidskrachten en mits er een Vlaamse invulling van de maatregel komt. Hoe ver staat het met dat dossier? Het vormingsfonds zou bij de RVA geplaatst worden. Hoe staat de minister daar tegenover? Het gaat trouwens om in de tijd beperkte crisismaatregelen. Hoe zal de minister de Vlaamse zaak op het federale niveau verdedigen?

De heer *Robrecht Bothuyne* vindt het belangrijk de jeugdwerkloosheid als een prioriteit te blijven zien. Het advies van de Vlaamse Jeugdraad bewijst dat die boodschap ook duidelijk bij de Vlaamse jongeren moet overkomen.

De minister wil samenwerken met tal van partners, onder meer met OCMW en welzijnsactoren. Het is goed dat OCMW-cliënten niet alleen aan die dienst overgelaten worden. De inschakeling in de arbeidsmarkt is niet in alle OCMW's even succesvol. Het is evenzeer belangrijk dat het gevolgen heeft voor de instroom in de sociale economie. De minister besteedt zeven lijntjes aan het voeren van één beleid inzake sociale economie en werk. Volgens het lid zal het meer vergen, de minister moet zorgen voor een beleid dat leidt tot een sterkere instroom in de sociale economie.

De sluitende aanpak voor werkgevers is een goede zaak. De VDAB bereikt de meeste doelstellingen, maar het bereiken van werkgevers en dan vooral kmo's is een uitzondering. Het lid is zeer benieuwd naar het beleid van de minister ter zake.

Het lid vraagt ook op welke manier Syntra een rol kan spelen bij de totstandkoming van het werkgelegenheidsakkoord.

De leertijd is volgens de spreker erg succesvol: 90 percent van de jongeren is een jaar na het verlaten van de leertijd aan het werk. Geen enkele andere opleiding haalt dat resultaat. Het enige probleem is dat de instroom van jongeren al jaren achteruitboert. Dat heeft vooral te maken met het onderwijsbeleid, waarbij de CLB's de leertijd als een ondergeschikt systeem beschouwen. In het beloofde beleidsplan moet dat aspect, naast de uitval, zeker aan bod komen.

Mevrouw *Sonja Claes* vindt het als burgemeester van een ex-mijngemeente, ongepast dat leden neerbuigend doen over de zorgen die de heer Mahasinne formuleerde. Limburg is niet fier op zijn werkgelegenheidsgraad maar wil de nodige instrumenten om er iets aan te doen.

Vlaanderen is geen topregio en het feit dat ze nog achteruitgaat, moet allen zorgen baren. Het grootste probleem daarbij is de werkgelegenheidsgraad van de 55-plussers. De beleidsnota besteedt daar aandacht aan, maar het is eigenlijk een maatschappelijk probleem. Vroeger waren 55-plussers beschaamd als ze geen werk meer hadden, vandaag is een 60-plusser bijna beschaamd nog te werken. Bij de werkgevers slaan de tewerkstellingspremies eigenlijk niet aan. Loon is dus niet het grote probleem. Ook werknemers hebben niet langer de fierheid te willen werken na 55 jaar, terwijl er goede redenen zijn om wel te werken: inkomen, contacten met collega's, structuur, gesprekstof, verhogen van de eigenwaarde enzovoort. De overheid moet ervoor zorgen dat werknemers er trots op zijn om te kunnen gaan werken.

De VDAB heeft vooral gefocust op collectieve informatiesessies voor die doelgroep. Het is goed dat de minister een vraaggestuurde bemiddeling voor de doelgroep wil uitwerken, want de collectieve maatregelen lijken niet te werken.

Bij het onderdeel 'werkbaar werk' focust de minister vooral op kansengroepen, ook voor dat aspect zijn de 55-plussers een belangrijke doelgroep. Het volstaat niet het aantal diversiteitsplannen vast te leggen, het is nodig kwaliteit te vragen, dus niet alleen de input maar zeker ook de output te toetsen.

Misschien is het goed dat de commissie inspiratie opdoet en een succesrijke buitenlandse regio bezoekt die vergelijkbaar is met Vlaanderen. Het lid denkt aan de Britse Eastern Region, Noord-Nederland, Baden-Württemberg.

Het lokaal werkgelegenheidsforum wordt niet vernoemd in de beleidsnota. Ziet de minister daar nog een plaats voor?

Gezien de laagconjunctuur stromen werknemers uit de sociale economie moeilijk door naar het normaal economisch circuit. Het implementeren van de Europese regelgeving dient dus met de nodige voorzichtigheid te gebeuren, stelt mevrouw Claes.

Minister *Philippe Muylers* antwoordt vervolgens op de opmerkingen en vragen in vier grote blokken. Het eerste blok gaat over outplacement en het activerend herstructureeringsbeleid. Het tweede blok gaat over de activeringsinspanningen en heel in het bijzonder ten aanzien van de crisis en de kwetsbare groepen. Het derde blok gaat over de jobcreatie en het stimuleren van de vraag op de arbeidsmarkt en het geheel van het werkgelegenheidsbeleid daarin. In het vierde blok wil de minister ingaan op een aantal vragen die het arbeidsmarktgeheel plaatsen in het Europese, het Vlaamse en het lokale niveau.

Bij het geheel van de vragen in verband met outplacement stelt de minister dat kwaliteit in de outplacementbureaus voor hem zeer belangrijk is. Deze dimensie wil hij uitdrukkelijk naar voren brengen. In Vlaanderen is gekozen voor een model waarin de begeleiding van werknemers in een ontslagsituatie wordt uitgevoerd door private outplacementbureaus en dat gelijkgesteld wordt met de sluitende preventieve aanpak. Het beleid zoals we het kennen, heeft er volgens de minister belang bij dat het kwalitatief minstens evenwaardig is aan wat we in de VDAB gewoon zijn.

De Vlaamse sociale partners hebben al in oktober 2008 een akkoord gesloten met de Vlaamse Regering: 'Samen op de bres voor 50+', waarin het verrijkt outplacement uitdrukkelijk aan bod komt. Toen is afgesproken dat er een betere integratie van outplacement binnen de VDAB-werking moest komen. Daar is aan gewerkt. Er is een kwaliteitslabel voor outplacement met een certificering opgericht dat door het VESOC op 17 februari 2009 is goedgekeurd. Het gaat over een soort van pps-formule: een certificeringsorgaan met een kwaliteitslabel dat gegeven zal worden op basis van een gedragscode met een publiek-private samenwerking tussen Federgon enerzijds en de VDAB anderzijds. Dat zou volgens de minister er nog voor het einde van het jaar komen zodat het zoals gepland in werking kan treden vanaf januari 2010.

Het is een keuze van de Vlaamse sociale partners, Federgon en VDAB, gesteund door de Vlaamse Regering om een zelfregulering van de sector vorm te laten krijgen. Het kwaliteitslabel zal op basis van vrijwilligheid functioneren. Een outplacementkantoor dat geen kwaliteitslabel aanvraagt, kan wel actief zijn op de outplacementmarkt. Maar omdat er geen erkenning meer zal worden gegeven, zal, eenmaal een kantoor actief is op de markt, het toezicht belangrijker worden. Dat komt vooral door de Europese Dienstenrichtlijn.

Naast de certificering die iedereen niet automatisch moet aanvragen, bestaat er nog altijd de regionale toetsing. De kwaliteit van een outplacementactie moet in die regionale toetsing aan bod komen. Er kan wel een onderscheid worden gemaakt tussen de bureaus die een certificering en een label hebben en deze die dat niet hebben. De bureaus die het hebben, hebben zich ingeschreven in de voorwaarden in verband met gedragscode, de overdracht van informatie aan de VDAB en dergelijke. De kantoren die zich daar niet in hebben teruggevonden, kan een aantal zaken worden opgelegd via de regionale toetsing. Op die manier wil de Vlaamse overheid werken. Daarom moet een advies worden overgemaakt aan de federale minister.

De minister benadrukt dat op die wijze wordt gewerkt met een pps-formule met een kwaliteitslabel en met certificering. Bovendien zal men het geheel monitoren waarbij de tevredenheidsresultaten en de uitstroom zullen worden gemeten. Ook dat is een onderdeel van het akkoord dat nu wordt voorbereid.

Aansluitend gaat de minister in op vragen over zijn houding ten opzichte van de marktwerking, de pps en het tenderbeleid. Er is een evaluatie gemaakt door IDEA Consult,

die eind november 2009 is opgeleverd. Er zal worden bekeken welke conclusies de minister samen met de sociale partners daaromtrent kan trekken. Zoals in het regeerakkoord staat, richt de minister zich voor een nieuw tenderbeleid nog steeds naar commerciële en niet-commerciële private actoren. De minister wil met de raad van bestuur van de VDAB bekijken op welke manier dat moet gebeuren. Hij denkt dat, naast het voortzetten van het tenderbeleid, men moet openstaan voor andere gepaste formules van samenwerking waar men misschien nog niet aan heeft gedacht. De minister wil de volgende vijf jaar nagaan op welke manier die wisselwerking en de win-winsituatie, waarbij ook kennis kan worden gedeeld, kan worden voortgezet.

De minister behandelt vervolgens de vragen over activering en kwetsbare groepen. De raad van bestuur van de VDAB volgt het beschikbare opleidingsaanbod nauwgezet op, zoals ook in het verleden het geval was. Momenteel volstaat het aanbod. Er is inderdaad een stijging van openstaande opleidingsaanvragen. Op regionaal vlak wordt er extra capaciteit ingezet, waarbij drie principes centraal staan. Een eerste principe is focus op werk. Dat is belangrijk ten aanzien van knelpuntberoepen en beroepen voor de toekomst. Een tweede principe is focus op kansengroepen en een derde is de capaciteitsbarometer, onder meer het beheersen van de wachttijden.

De VDAB zoekt naar creatieve oplossingen, ook in samenwerking met de sectoren, aldus de minister. De VDAB heeft samenwerkingsakkoorden met verschillende sectoren maar ook met bedrijven, om flexibel te kunnen inspelen en daardoor een groter opleidingsaanbod te verkrijgen. Er worden bijvoorbeeld akkoorden gesloten voor het kunnen gebruiken van de infrastructuur van bedrijven in periodes van technische werkloosheid.

Specifiek wat betreft de koppeling van competentieversterking aan tijdelijke werkloosheid, stelt de minister vast dat slechts 4 percent er gebruik van maakt. Er moet volgens hem worden nagegaan op welke manier drempels kunnen worden weggewerkt om dat percentage te verhogen. Volgens de huidige wetgeving mogen werknemers bij momenten van tijdelijke werkloosheid nog altijd zelf beslissen of ze al dan niet een opleiding volgen. Men wil en kan dat niet verplichten, maar men wil wel nagaan hoe men kan komen tot een passend en meer flexibel opleidingsaanbod. Ook dat is in de VDAB met de sociale partners in bespreking.

De minister wijst op de bestaande mogelijkheden voor terugbetaling van treintickets voor werkzoekenden. Sinds 1 januari 2009 kunnen werkzoekenden gebruik maken van een gratis netabonnement van De Lijn. Ook kunnen zij hun reële verplaatsingskosten voor het volgen van een opleiding inbrengen, of dat nu met openbaar vervoer of met eigen transport gebeurt. Een werkzoekende kan een vergoeding krijgen van 0,15 euro per kilometer tijdens een opleiding of tijdens een stage. Er zijn ook mogelijkheden voor een goedkoop treinticket.

Wat betreft de interregionale mobiliteit wijst de minister erop dat er twee jaar geleden in de zomer engagementen zijn genomen in een regionale banentop tussen de ministers van Mobiliteit. Dat zal deze legislatuur onverminderd worden voortgezet.

Het feit dat de beleidsnota is opgemaakt voor een periode van vijf jaar en men de zaken op een iets langere termijn ziet, verklaart dat men niet voor alles al een budget in 2010 heeft uitgetrokken. In overleg met de sociale partners en de betrokken agentschappen zal de minister nagaan hoe de efficiëntie van de huidige tewerkstellingsstimuli, zoals de Vlaamse ondersteuningspremie, de tewerkstellingspremie 50+ maar ook het aanbod van begeleiding en opleiding op de werkvloer, kunnen worden verhoogd binnen de context van de huidige besparing. De minister bekijkt een aantal pistes om overlapping tussen doelgroepen en maatregelen uit te schakelen en om tot een transparante matrix te komen. Dat

gebeurt in overleg met collega's die daarbij zijn betrokken. In de beleidsnota is duidelijk gesteld dat nieuwe loonpremies enkel mogelijk zijn als er budgettaire ruimte komt.

Wat betreft de activering van doelgroepen verwijst de minister naar de opmerkingen van de leden over het belang van het doelgroepenbeleid en de activering op maat. Er werd gevraagd wat de positie is tegenover de sanctionering van de oudere werkzoekenden. Zowel voor de 55-plussers, waarvan in Vlaanderen 34 percent actief is tegenover 46 percent in Europa, als voor de 60-plussers, waarvan een goede 15 percent nog actief is, is er een wijziging van mentaliteit en arbeidsmarktpraktijk nodig om een wijziging in de situatie te brengen. Dat besef groeit steeds meer, maar daaromtrent is er nog veel werk.

De minister is er voorstander van om het akkoord 'Samen op de bres voor 50+' in zijn geheel uit te voeren. De eerste stap die is gezet is de leeftijdsgrens voor het activeringsbeleid te verhogen tot 52 jaar. De regering wil dit verder doortrekken, zoals voorzien in het regeerakkoord, na een positieve evaluatie. De minister gaat ervan uit dat men de evaluatie uitvoert in het voorjaar van 2010 en dat dan kan worden bekeken op welke manier en na welke aanpassingen dat maatwerk kan worden voortgezet. 50-plussers worden niet op dezelfde manier aangepakt als jongeren. Men moet op een juiste manier met aandacht voor competenties te werk gaan bij het begeleiden van deze mensen naar werk.

Tegenover de rechten staan ook plichten ingeschreven in 'Samen op de bres voor 50+'. Voor wie in een dergelijk specifiek traject terechtkomt en zou weigeren een gepaste opleiding te volgen of een gepaste job aan te nemen, gebeurt er een transmissie naar de RVA. De RVA beslist dan autonoom of er al dan niet maatregelen worden genomen. De minister vindt deze bevoegdheidsverdeling niet ideaal. Vandaag is er ook geen samenwerkingsakkoord tussen de federale staat en de gewesten en gemeenschappen over de actieve begeleiding en de opvolging van werklozen.

In verband met de toekomst van het expertisecentrum Leef tijd en Werk, meldt de minister een evaluatie van de eerste drie jaar werking. De minister zal een nieuw actieplan opstellen in overleg met de sociale partners. Het expertisecentrum behoudt zijn drie kernopdrachten. Het stimuleert praktijk in het veld en het blijft projectontwikkelaars ten aanzien van evenredige arbeidsdeelname en diversiteit (EAD) en andere arbeidsmarktintermediairen ondersteunen. Samen met de sociale partners wordt de ondersteunings- en sensibiliseringscampagne van dit expertisecentrum uitgevoerd en uitgedragen. Daarnaast heeft het expertisecentrum een opdracht van beleidsontwikkeling. Ook dat wordt voortgezet, als ook de taak van kennisbevordering over leeftijdsbewust personeelsbeleid. Dat is volgens de minister zeker nodig, in het bedrijfsleven is daaromtrent nog een lange weg af te leggen.

Er was bij de leden ongerustheid over het jongerenbeleid. De minister voelt zich echter comfortabel bij de solide basis die zijn voorganger heeft gelegd in de vorm van het Jeugdwerkplan. Hij heeft ervoor gezorgd dat er vanaf de eerste dag van inschrijving een bemiddelingstraject wordt opgenomen ten aanzien van laaggeschoolde en hooggeschoolde jongeren over heel Vlaanderen. Dat gebeurt op een juiste manier, waarbij er knipperlichten zijn ingebouwd die de VDAB in staat stellen om kort op de bal te spelen en waar nodig de jonge werkzoekende een intensievere begeleiding of opleiding aan te bieden. Dat heeft volgens de minister zonder twijfel zijn vruchten afgeworpen. Het is niet toevallig dat de Vlaamse jongerenwerkloosheid met 10,5 percent veel lager ligt dan het Europese gemiddelde van 16 percent, en dat is ook lager dan in de topregio's.

De minister is er zich van bewust dat Vlaanderen niet op zijn lauweren mag gaan rusten en dat er door de crisis opnieuw een situatie ontstaat waarin de jongerenwerkloosheid sterk stijgt. De werkwijze van het Jeugdwerkplan is volgens de minister echter de juiste en moet worden voortgezet. De aanpak voor jonge werkzoekenden wil de minister uitbreiden naar

de instroom van alle werkzoekenden tot 50 jaar. Dat wil hij proberen met de huidige capaciteit maar met een efficiëntere inzet van personen en middelen, in overleg met de VDAB.

De minister deelt de ongerustheid van mevrouw Turan over het feit dat een grote groep jongeren langdurig werkzoekend zou worden en dat die jongeren eigenlijk – zeker als ze laaggeschoold zijn – een werkervaring moet worden aangeboden. Er moet te allen prijze vermeden worden dat er een verloren generatie komt. Een kortlopende werkervaring zou de periode van verminderde aanwervingsdynamiek kunnen overbruggen, maar zou de jongeren ook een aantal competenties kunnen aanleren, naast hoop en perspectief. Er zou hiermee een leemte kunnen worden opgevuld in het al sterke model van dienstverlening.

De heer Watteeuw vindt diversiteit een blinde vlek in de nota. De doelstellingen met betrekking tot gelijke kansen en diversiteit zijn voor de minister belangrijke doelstellingen die in de beleidsnota staan. De minister wil onverminderd aandacht hebben voor de kansengroepen, via gerichte trajecten en opleiding, via ondersteuning van herintreders, via een activerend beleid bij herstructurering, via de warme overdracht van inburgering naar inwerking en via de ondersteuning van de tewerkstelling van bijzondere doelgroepen. Er is een forse groei van het aantal bedrijven met een diversiteitsplan, namelijk 750 bedrijven in 2009. De minister hoopt dit aantal in 2010 zelfs nog te overtreffen. De vorige Vlaamse Regering heeft via een protocol met de vakbonden afgesproken om dit jaarlijks bij 600 organisaties met ondernemingsraden of een comité voor preventie en bescherming op het werk (CPBW) te bespreken.

Jobkanaal informeert over de taken en de doelstellingen van andere projecten die de toolboxen rond evenredige arbeidsdeelname mee verspreiden. De jobconsulenten zorgen voor een kennisoverdracht naar de werkgeversorganisaties of hun leden waarbij ze hen stimuleren tot een intern diversiteitsbeleid. De Jobkanaalconsulenten werken zowel bij de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO), het Vlaams netwerk van ondernemingen (Voka) en de Vereniging van Social Profit Ondernemingen (Verso) en sensibiliseren bedrijven en organisaties over diversiteit en evenredige arbeidsdeelname.

De minister vindt dat de koppeling tussen het diversiteitsbeleid en een competentiebeleid zeker moet blijven.

Men vroeg of de doelstellingen van Jobkanaal naar beneden zouden worden bijgesteld. Zoals gezegd, was er in 2009 een record aan diversiteitsplannen. De minister is tevreden dat zijn voorganger in het begin van 2009 met de werkgeversorganisaties een protocol heeft gesloten en dat men zich niet blind heeft gestaard op die ene doelstelling van 5000 jobinvullingen. De bemiddeling gebeurt niet door Jobkanaal. Jobkanaal moet sensibiliseren om vacatures open te stellen voor doelgroepen. In het nieuwe protocol wordt 5000 als streefcijfer behouden, maar de opdrachten van de Jobkanaalconsulenten worden ook heel duidelijk omschreven.

Vanuit het protocol is men stilaan naar 5000 jobinvullingen gekomen. In 2008 waren er 4356 invullingen. Er waren 13.255 vacatures opengesteld voor de doelgroepen. Ook Jobkanaal heeft last van de crisis. In oktober 2009 waren er 2206 invullingen. Maar Jobkanaal is zelfs in deze tijden van crisis de bedrijven blijven bezoeken en sensibiliseren voor diversiteit.

Mevrouw Claes vroeg ook aandacht voor kwaliteit in de diversiteitsplannen en niet enkel voor de kwantiteit. De minister is het ermee eens, maar vindt kwantiteit toch ook belangrijk omwille van de visibiliteit. Hij vindt het goed dat er varianten op de diversiteitsplannen zijn gekomen zodat ze ook meer laagdrempelig zijn geworden. Vandaar wellicht ook dat er 750 organisaties zijn bereikt.

In bijna alle diversiteitsplannen is er naast aandacht voor het behalen van streefcijfers, ook meer en meer aandacht voor de aanpak van selectie en werving, voor het onthaalbeleid en voor de ontwikkeling en de toepassing van een competentiebeleid op maat. Er komen ook meer acties voor het afstemmen van werk en vrije tijd aan bod. Elk actieplan kan extern begeleid worden door de Vlaamse projectontwikkelaars die via de RESOC's en de SERR's worden ingezet. Er wordt dus heel wat gedaan aan diversiteit en de kwaliteit van de plannen wordt steeds maar beter.

De heer Van Malderen was ongerust dat de minister enkel de minister van werkzoekenden zou zijn en niet de minister van de werknemers. Volgens de minister wijst deze opmerking al op een grote evolutie in de geesten. Toen hij amper één dag minister was, zei men dat hij enkel de minister van de werkgevers zou zijn. De minister verklaart dat hij de minister van de werkzoekenden, de werknemers en de werkgevers zal zijn. Maar de stijgende groep van werkzoekenden is in tijden van crisis natuurlijk een belangrijk aandachtspunt.

In de beleidsnota van de minister komen ook de vraagzijde van de arbeidsmarkt en de werknemers prominent in beeld. Het is nodig om zuurstof te geven aan de vraagzijde. De geplande heroriëntering van de opleidingsincentives, in overleg met de sociale partners, is belangrijk zodat werknemers hun verantwoordelijkheid kunnen opnemen om levenslang te leren. Ook de geplande heroriëntering van het hele gamma van opleidings- en tewerkstellingsmaatregelen moet leiden tot een loopbaanrugzakje waarin ook financiële prikkels vervat kunnen zitten om vlotter van job te veranderen of in een job te stappen.

Het uitwerken van meer vraaggerichte financiering in het opleidingsaanbod is ook belangrijk. De minister wil streven naar een kader voor een duurzaam humanresourcesbeleid in al zijn facetten.

Een sluitende aanpak voor werkgevers vanuit de VDAB zal voor iedereen een win-win betekenen. Het juist afstemmen van vacatures met de nodige competenties betekent een winst voor de werkzoekende en de werkgever. De heer Bothuyne vroeg of Jobkanaal hierin een rol kon spelen. Voor de minister is dat inderdaad het geval. Een sluitende aanpak voor ondernemingen en kmo's wordt in de beleidsnota in verband gebracht met het creëren van een grotere synergie en samenwerking tussen werk en andere beleidsdomeinen. Het is denkbaar dat veel van de inspanningen die momenteel al gebeuren en geleverd worden door diverse netwerken, beter op elkaar worden afgestemd.

De minister is ervan overtuigd dat de koppeling van sommige op zichzelf staande maatregelen een bijzonder potentieel biedt voor een bedrijf en de arbeidsmarkt.

De heer Van Malderen vroeg hoe het arbeidsmarktbeleid beter kan worden afgestemd op innovatie en investeringen. Er is voor het Persoonlijk Ontwikkelingsplan (POP) een project ingediend bij het Agentschap voor Innovatie en Technologie. Er wordt onderzocht wat een POP sociaal kan betekenen in diverse opleidingscontexten. Een POP is ook een technologische innovatie, want er moeten nog nieuwe technologische instrumenten voor ontwikkeld worden. De minister wil ook bekijken hoe het opleidingsaanbod van Syntra, van de VDAB en van anderen kan worden afgestemd op nieuwe noden op de arbeidsmarkt.

Als er engagementen worden gevraagd aan de aanbodzijde van de arbeidsmarkt, dan moeten er ook gevraagd worden aan de vraagzijde. De minister heeft dit duidelijk in zijn beleidsnota ingeschreven en zal streng zijn waar het moet. De heer Van Malderen vroeg naar de houding van de minister tegenover interimkantoren bij discriminatie of het niet-naleven van regels. De minister zal elke vorm van overtreding laten onderzoeken en behandelen door de Vlaamse Sociale Inspectie. Er is ook een commissie van werkgevers en vakbonden die een advies kan geven. De minister wil ook nauw samenwerken met

de meldpunten voor discriminatie. Hij zal gebruik maken van alle beschikbare juridische middelen.

Er werd ook gevraagd hoe de minister dacht te wegen op de Lissabonstrategie post 2010, als we zelf niet tot de Europese top behoren. De minister heeft in zijn beleidsnota heel duidelijk omschreven dat we inderdaad niet meer tot de top behoren voor de vijf punten die uit de regionale vergelijking kwamen. Dit wil niet zeggen dat we bij de pakken moeten blijven zitten. De minister wil nagaan hoe we verbeteringen kunnen aanbrengen, en zal actief bijdragen aan ambitieuze Europese doelstellingen voor 2020.

Mevrouw Fournier vroeg naar de samenwerkingsakkoorden met Frankrijk en het kunnen afsluiten van een akkoord voor de grensarbeiders. Tussen twee EU-landen geldt het vrij verkeer van werknemers. Inzake fiscaliteit is er een nieuw avonant tussen Frankrijk en België die in beide parlementen nog moet worden bekrachtigd. Er is een overgangsmaatregel die nog wordt bediscussieerd, om aan de vragen van de Zuid-West-Vlaamse ondernemingswereld tegemoet te komen.

Over co-sourcing zegt de minister dat hij er erg positief tegenover staat omdat het de creativiteit aantoont waarmee bedrijven de crisis vandaag te lijf gaan. In de beleidsnota staat dat er nood is aan meer sociale innovatie op onze arbeidsmarkt, en dat de innovatieve vormen die vandaag worden ontwikkeld om flexibiliteit te combineren met werkzekerheid, zoals in het geval van co-sourcing, een opstap kunnen zijn om hier versterkt en versneld werk van te maken.

Wat hem in het bijzonder aanspreekt in co-sourcing is de idee dat medewerkers uit bedrijven met personeelsoverschot de – al dan niet tijdelijke – tekorten in andere bedrijven helpen invullen. Dat is dus drie keer winst. Winst voor de bedrijven (zowel de leners als ontleners), die hun werkvolume op een relatief eenvoudige en flexibele manier kunnen aanpassen aan de economische vraag. Winst voor de werknemers, die tijdelijk meer verdienen (zeker als ze tijdelijk werkloos zijn), die hun competenties op peil houden en breder inzetbaar worden. Winst ten slotte ook voor de arbeidsmarkt, die een aantal tijdelijke, maar ook structurele, knelpunten geremedieerd ziet. Ook het innovatiepotentieel van de economie wordt versterkt doordat de aanpak uitgaat van het principe dat geen enkel talent onbenut mag worden gelaten op onze arbeidsmarkt, ook niet als het even wat minder gaat.

Op dit ogenblik speelt de VDAB reeds een rol in het verhaal van co-sourcing, met name als partner in het project onder regie van Voka West-Vlaanderen, waarbij werknemers van Dana Spicer Off-Highway tijdelijk worden geco-sourced bij treinstellenbouwer Bombardier. Deze ervaring leert ons dat de VDAB een rol kan spelen. De VDAB speelt een rol als bemiddelaar om vraag en aanbod bij elkaar te brengen in het bijzonder voor wat de knelpuntberoepen betreft. De VDAB is ook facilitator door het systeem aan te moedigen bij de bedrijven en door informatie aan te bieden aan bedrijven met interesse. De VDAB speelt ook een rol binnen het kader van een ondersteuningsbeleid ten opzichte van werkgevers, en kmo's in het bijzonder. Dat past dan weer in de optie van de beleidsnota om een sluitende aanpak voor werkgevers in te voeren.

De minister zal tijdens deze legislatuur de nodige initiatieven nemen om vormen van sociale innovatie, zoals het co-sourcing, te laten doorstromen naar een hoger niveau. Hij wil hierbij bedachtzaam te werk gaan en de resultaten van onder andere het proefproject in West-Vlaanderen afwachten om maatregelen te treffen. Maar hij kan zich indenken dat de formule vragen of bekommernissen met zich meebrengt van juridische, administratieve en organisatorische aard. Als deze drempels met zich meebrengen om tot een wettelijk kader

te komen, zullen die – in overleg met de sociale partners – weggewerkt worden om het systeem alle kansen te geven.

Mevrouw Peeters vroeg hoe we de werking van de lokale werkwinkels kunnen blijven verzekeren. De minister streeft naar efficiëntie en een betere inzet van de middelen.

Mevrouw Turan vroeg zich af hoe de minister wil omgaan met de proeftuinen tussen de VDAB en het OCMW. De voorlopige resultaten zijn zeker positief. De minister heeft zich in de beleidsnota geëngageerd voor een nog meer systematische samenwerking tussen VDAB en OCMW. Dat zal gebeuren in partnerschap met de bevoegde collega.

In antwoord op de opmerkingen over de specifieke werkloosheidsproblematiek in Limburg en in de centrumsteden gaat de minister ervan uit dat het werkgelegenheidsplan effectief een element zal bevatten over lokale besturen en subregio's. Samen met SERR's en RESOC kan een dynamiek worden georganiseerd voor de stedelijke werkloosheidsproblematiek of de problematiek in zeer specifieke gebieden, met anticrisismaatregelen die daar kunnen worden ingezet.

Wat de tewerkstelling na 50 jaar betreft, stelt het probleem zich volgens de heer *Filip Watteeuw* vooral bij de 60-plussers. Dat blijkt ook uit de tabel bij de beleidsnota van de minister. De minister wil vooral werken aan de mentaliteit en aan de arbeidsmarktpraktijk. De heer *Watteeuw* vraagt wat de minister met dat laatste bedoelt.

Wat diversiteit betreft, is de werkloosheid bij allochtonen volgens de heer *Watteeuw* van die aard dat er meer nodig is dan voornamelijk diversiteitsplannen opmaken. Wanneer die bevolkingsgroepen niet worden opgenomen in de arbeidsmarkt, zal dat ook op andere vlakken voor problemen zorgen. In die zin heeft de minister een zware verantwoordelijkheid.

De heer *Watteeuw* stelt vast dat in de grootsteden de situatie van bepaalde bevolkingsgroepen op de arbeidsmarkt dramatisch is.

De minister wil inzetten op het beleid inzake human resources in de bedrijven. De heer *Watteeuw* vraagt zich af hoe de minister dat wil aanpakken.

De antwoorden van de minister stellen mevrouw *Güler Turan* niet echt gerust. De minister heeft het over 10,5 percent jongerenwerkloosheid, waarmee Vlaanderen het beter doet dan de rest van Europa en andere topregio's. Mevrouw *Turan* heeft het echter over een toename van 27 percent en over een jongerenwerkloosheid van 28 percent in Antwerpen. Dat is geen conjunctuurgebonden maar wel een structureel probleem, aldus mevrouw *Turan*. De vorige minister van Werk is gestart met bepaalde trajecten die verder moeten worden uitgewerkt. Zij denkt dat nog een andere bijkomende aanpak nodig is. Die aanpak mist zij in de beleidsnota van de minister. Zij blijft ook op haar honger voor wat de hoge concentratie van werklozen in de centrumsteden betreft.

Het is wel goed dat de minister de samenwerking met het OCMW, de VDAB en de stad positief heeft geëvalueerd en dat die verder zal worden uitgewerkt. Mevrouw *Turan* neemt aan dat daar middelen tegenover zullen worden gesteld.

Mevrouw *Turan* vraagt dus meer aandacht voor de centrumsteden en voor de jongerenwerkloosheid. Zij vraagt zich af of de minister voor die centrumsteden en jongerenwerkloosheid een extra toets heeft opgenomen naar aanleiding van de werkgelegenheidsconferentie die nu bezig is of net afgelopen is.

De heer *Chris Janssens* heeft in de beleidsnota Jeugd gelezen dat minister Smet een platform wil oprichten waar jonge werklozen het woord kunnen nemen om meer beleidsinspraak te krijgen. Hij neemt aan dat dat in nauwe samenwerking met de minister van Werk zal gebeuren. Hij heeft daar in de beleidsnota Werk echter niets over gevonden. Hij vraagt zich af of de minister daarover al contact heeft gehad met zijn collega en hoe hij dat platform concreet ziet.

De heer *Bart Van Malderen* heeft nog vragen over tendering, outplacement en interim. De minister bevestigt de ambitie om daar resultaatgericht te werken, en dat is positief. Dit moet natuurlijk wel in de praktijk worden bekeken.

Wat outplacement en tendering betreft, zegt de minister dat kwaliteit en resultaat van heel nabij moeten worden gevolgd. Hetzelfde geldt voor de misbruiken die binnen de interimsector bestaan. De heer Van Malderen stelt vast dat de minister heeft bevestigd alle instrumenten in handen te hebben om daar een beleid rond te voeren. Er is de inspectie, het decreet-Mahassine en de commissie die de minister daarin kan bijstaan met een eensgezind of met een verdeeld advies. ‘The proof of the pudding is in the eating’.

Wat het doelgroepenbeleid betreft, is het volgens de heer Van Malderen absoluut noodzakelijk om een sensibiliseringscampagne te organiseren voor ouderen. Uit enquêtes blijkt dat 50-plussers op de werkvloer als een probleem worden beschouwd. De rijkdom aan ervaring die deze mensen inbrengen, zou moeten worden gewaardeerd veeleer dan als een probleem te worden beschouwd.

Wat Jobkanaal betreft, is de context inderdaad gewijzigd. De doelstelling van 5000 jobinvullingen lijkt de heer Van Malderen moeilijk haalbaar. Het zou een suggestie kunnen zijn om in de doelstelling een zekere flexibiliteit in te bouwen en die te koppelen aan de evoluties op de arbeidsmarkt. We moeten volgens de heer Van Malderen nagaan wat de evolutie en de prognoses zijn op de arbeidsmarkt. In functie daarvan kunnen de doelstellingen worden bijgesteld.

Tot slot is er nog de problematiek van de opleidingen, competentieversterking en werkloosheid. Op het einde van de vorige legislatuur is een hoorzitting gehouden over de werkloosheidscijfers. Verschillende sprekers waarschuwden ervoor dat die tijdelijke werkloosheid geen nieuwe werkloosheidsval mag worden waar mensen lang in kunnen zitten en zich niet kunnen versterken, waar ze inkomensverlies lijden en geen uitzicht hebben op een andere job. Dat is een heel moeilijke positie waar men mensen niet lang in kan houden, aldus de heer Van Malderen. Misschien moet worden nagedacht over andere modules. Zo is er de innovatie waarbij mensen niet langer naar de competentiecentra van de VDAB worden gehaald maar veeleer naar stilliggende bedrijfsgebouwen. Misschien moet ook worden nagedacht over heel korte opleidingsmodules die toelaten om in te spelen op de evolutieve bezettingsgraad en om de onvoorspelbaarheid in bedrijfsvoering gedeeltelijk op te vangen.

Minister *Philippe Muyters* antwoordt dat hij, wat de 50-plussers betreft, het er 100 percent mee eens dat de sensibilisering van ouderen verder moet worden aangepakt. Dat staat ook in ‘Samen op de bres voor 50+’. De minister is daar in zijn beleidsnota niet altijd even concreet over omdat het gaat over zaken die pas een maximaal effect hebben als ze samen met andere zaken op een draagvlak worden uitgevoerd. Het gaat in dit geval over een engagement van de sociale partners, samen met de expertisecentra. Er moet volgens de minister een gedeeltelijke mentaliteitswijziging komen bij werkgevers en werknemers. De minister ziet een evolutie, maar stelt dat het einddoel nog lang niet bereikt is.

Wat de werkloosheid bij allochtonen betreft, is de minister zich bewust van het probleem. Hij geeft in de beleidsnota een aantal wegen aan, maar staat ook open voor andere suggesties.

De minister stelt dat er recent een eerste lezing was van het ontwerp van het werkgelegenheidsakkoord door de sociale partners. Nu zijn er in de interkabinettenwerkgroep gesprekken over de inbreng van de regering. Het overleg met de sociale partners wordt kortelings voortgezet.

De regering en de sociale partners hebben ook specifieke aandacht voor de jongeren en het grootstedenbeleid. De minister kan nu nog niet zeggen wat dat in de praktijk zal betekenen. Er zal wel extra geld voor worden ingezet. De minister heeft daartoe al een aantal contacten gehad met de grootsteden. Er wordt dus aan gewerkt.

Wat de vraag over het jeugdplatform betreft, heeft de minister nog geen contact gehad met minister Smet. Hij gaat ervan uit dat dit conform de visie van het regeerakkoord gebeurt en dat de betrokken collega's daar te gepasten tijde bij betrokken zullen worden.

Wat outplacement, tendering en interim aangaat, zal moeten worden nagegaan of die pudding te eten valt. De minister wil de kans geven aan een zelfregulerend voorstel dat in pps met de VDAB en Federgon wordt opgemaakt. Kwaliteitsgarantie is volgens de minister de noodzaak voor een goede uitstroom. Uitstroom is de verantwoordelijkheid van meer dan een partij en dus niet alleen van het outplacementbureau. Als generiek een aantal cijfers kan worden bewaard, kan worden nagegaan of dit de juiste weg is. Als dat niet het geval is, moet worden ingegrepen.

Wat tendering betreft, stelt de minister voor de evaluatie van IDEA Consult af te wachten maar daarnaast ook open te staan voor andere mogelijkheden. De filosofie rond het arbeidsmarktbeleid is niet alleen een filosofie voor werkzoekenden. Het persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) is een filosofie die alle mensen op de arbeidsmarkt bereikt, zowel werknemers als werkzoekenden. De VDAB kan daarin een rol als regisseur spelen, maar moet niet alles zelf doen. De competenties die ook bij anderen, publieke en private partners, aanwezig zijn, moeten volgens de minister worden meegenomen om tot een goed arbeidsmarktbeleid te komen.

Over discriminatie in de interimsector zegt de minister dat er zelden sprake is van gevallen van flagrante discriminatie. Bij de beoordeling van een klacht zal er altijd moeten worden afgewogen of het inderdaad om discriminatie gaat. De minister zal proberen elk dossier te bekijken met alle gegevens die hij ter beschikking heeft om dan in eer en geweten een beslissing te kunnen nemen.

De minister zal rekening houden met de suggestie van de heer Van Malderen over de evolutie op de arbeidsmarkt in relatie tot de gekwantificeerde doelstelling voor het project Jobkanaal. Hij wil ook onderzoeken hoe effectief een streefdoel kan worden bereikt. Het gaat dan over een doel dat zo realistisch is dat het kan worden gehaald.

Wat de tijdelijke werkloosheid betreft, is er de idee van de korte opleiding. Essentieel is dat de 4 percent tijdelijk werklozen die vandaag opleiding volgen, wordt bereikt in enkele grote bedrijven. Daar zit volgens de minister een stukje morele druk van het bedrijf naar de werknemers om die tijdelijke werkloosheid gedeeltelijk nuttig in te vullen. Het gaat niet om een wettelijke druk, want dat kan niet. De minister is graag bereid om samen met de VDAB en de sociale partners na te gaan op welke manier kortere modules mogelijk zijn.

Het blijft echter moeilijk om werknemers daarvan te overtuigen. In het begin wordt dit niet zozeer beschouwd als een competentieversterking. Op langere termijn zijn er volgens de minister wel mogelijkheden. Als er geen verplichting is, is dat echter heel moeilijk. Als dat toch de vraag van het parlement blijkt te zijn, is de minister bereid dit te bekijken. Dit is echter in eerste instantie een zaak van de sociale partners. De minister zou graag willen dat die 4 procent 85 procent wordt, maar kan binnen het huidige wettelijke federale kader zelfs geen engagement tot 20 procent aangaan. Hij zal zien welke drempels er zijn. Hij wil met de commissie van gedachten blijven wisselen en staat open voor alle suggesties.

De voorzitter,

Patricia CEYSENS

De verslaggevers,

Johan DECKMYN

Martine FOURNIER